

Brassói Ujlap

Szerkesztőség: Kolostor-u. 23. sz. — Telefon 110.
Kiadóhivatal Hentschel H., Kapu-u. 72.
Telefon 356.
Fióközllet Kolostor-u. 25.

Társadalmi napilap.
Főszerkesztő: MEISEL JÓZSEF.
Felelős szerkesztő: KÖLCE KÁROLY dr.
Szerkesztő: BUSZÉK BÉLA.

Előfizetési árak:
1 óra házhoz hordva 60 fill.
Vidékre postán küldve 1 K.
Egyes szám ára 2 fillér.

A szabadkőművesség és a kereszténység.

I.

Brassó, 1911. jan. 23.

A szabadkőművesség, amely elég jól hangzó jellegű és tetszetős frázisokat ír a zászlójára, nem egyéb, mint — ha szabad ezzel a kifejezéssel élnem — jól szervezett hadjárat a kereszténység krisztusi tanai ellen.

A szabadkőművesség ugyan tagadja azt, hogy vallásellenes volna, mert — ugymond — a szabadkőművesség a vallást teljesen magánügynek tekinti és a szabadkőművességnek nem célja az, hogy a vallási kérdések feszegetésével egyenetlenséget szítson az egyes vallásfelekezetek között, hanem „sokkal magasabb rendeltetése“ van a vallási ellentétek elsimításán kívül: „az erkölcsiség és az egység, a szabadság és béke s az egyedül egyesítő és boldogító szeretet birodalmának megteremtése“. Ugye ezek tetszetős frázisok? — de hamisak és mérgesek.

Azt mondják, hogy a szabadkőművesség nem vallásellenes. Ha paragrafusaiban nem az, de a gyakorlatban igen is vallásellenes. Olvassuk el csak lapjait, hol a keresztény vallás ellen a legdurvább, a legkiméletlenebb és a legtürelmetlenebb támadásokat intéz. Hol van az a híres és sokat emlegetett szabadkőművesi „vallási türelem“! Ezt tanítja az ő valódi vallása! Tagadja a vallásellenességet, mert a szabadkőművesség nem ismer vallást és felekezeteket, de azért a létező vallásokban látja a „vallásnak és erkölcsnek“ a megrontóját, — mondja Wohlfahrt. — Nemkülönben ír a Magyarországi Symbolikus Nagypá-

holy alkotmánya. Az teljesen mind-egy, magyar vagy német szabadkőművesség, az egyik tizenkilenc, a másik egy híján husz. Szóval a szabadkőművesség nem ismer vallásfelekezeteket, de azért — szerinte — a nem ismert vallásfelekezetek megrontói a „valódi vallásnak és erkölcsnek“. A szabadkőművesség nem vallásellenes, de elfordul attól a vallástól, amelybe az „emberi rosszaság vagy elfogultsága“ mint választó, vizályt szító elemet kommentál. Ugyan a szabadkőművesség melyik vallásra céloz? Talán a keresztény vallás volna ez? Szerintök az! És még azt mondják, hogy a szabadkőművesség nem vallásellenes?

Ne járjunk olyan

vendéglőkbe, sörca-

nokba, kávéházakba,

ahol a „Brassói Ujlap“-ot

nem találjuk.

A Kath. Népszövetség színelőadása.

Jóleső örömmel rögzítjük meg kis lapunk hasábjain azt a szép sikert, a becsületes, lelkes munkának következményét, a melyet tegnap ért el a népszövetségünk. Az a gondolat, hogy a magasztos keresztény elveket, a teteles erkölcstannak nemzetet, világot fentartó eszméit a művészet vezetéken át, a költői, könnyed formák felhasználásával kell a szívekbe csepegtetni, mindenütt üdvösnek bizonyult s itt nálunk is bevált. A művészi formák között vezet a színpad, mert ezen egy darab életet látunk s ez a darab élet a maga mozgalmos változataival, az érzelmeknek, indulatoknak,

szünetedélyeknek fel-fel csapó hullámaival, szóval az általános emberivel sokkal jobban hat, mint a didaktikának bármelyik, sokszor bizony nehézkos formája. A tiszta keresztény elvek hirdetésének ez a módja tegnap is hódított. A közönség gyönyörködött és tanult egyszerre. Látta az erénynek diadalát már itt e földön. Megtanulta, hogy a mindent és a mindenkit fentartó jóságos Isten akkor van legközelebb, amikor a kétségbeesés jajja már-már kitörőben van. A nagy közönség megtanulta, vagy megedzhetette szívében azt a sarkalatos igazságot, hogy erős, tántoríthatlan bizalom és hit nélkül nincs élet. Ime, ilyen magasztos gondolatok szűrődnek le abból a kissé talán túlsókat reflektáló, de lényegében ügyesen felépített s kifejtéssel mindenkit megnyugtató Erdősi Károly-féle: „A mi főtart minket“ c. darabból, amely az iparos életből mutat be egy tanulságos epizódot. Ez a drámai életkép olyan, hogy alakítóit kemény próbára teszi. S a „Népszövetség“ lelkes színelőadásának igaz dicséretére legyen mondva: ezt a próbát derekasan kiállotta. Láttunk valóban meglepő alakításokat. Benkő Marička k. a. alakító készségét már egy zárdai előadás alkalmával észrevettük s méltányoltuk. Színpadra termett nyulánk alakja, érthető csengő beszéde, biztos mozgása és ügyes taglejtései nek, még sok sikert biztosítanak. Tegnap alakítása egészében jó, az érzékenyebb jeleneteknek könnyekig megható volt.

A másik női szerep alakjában, Egyed Aranka k. a.-ban is jó ismerősre, sok műkedvelői siker osztályosára találtunk. Ezuttal is méltó volt régebbi sikereihez, mert átgondolt érzésteljes alakítása nagy hatással volt a hallgatóságra.

A Gombos iparos apa — szerepét Gaudi Géza játszta, nyugodtan, értelmesen beszélve, Bálint Lajos és Zantsek Rező a két inas kis szere-

Kovács István

Czipész-mester

Brassó, Fekete-utca 18.

Elegáns és kifogástalan cipőket legújabb divat szerint felelőség mellett készítek. Javításokat elvállalok pontos kiszolgálás és szolid árak mellett.

pében ügyeskedett és derűtséget keltett Sulák Ferenc tótos dialektusával kedves ügyetlenkedésével, valamint Palikó Rezső pompásan sikerült maszkjával. A szociálista segédet Székely József adta egyes kitérőseiben drámai erővel. Készakarva hagytam utoljára a két legjelesebb alakítót. Csiby Bélát és Balázs Ferencet. Csibyt jól ismerjük. Sokszor mulattunk bájos mókáin, sokszor gyönyörködtetett érzelmes alakításokkal is, ezuttal azt látjuk, hogy a drámai szerepekben is kiváló. Mint rendező, oktató is, dicséretes munkát végzett, de ezzel a minden ízében áttanult, átérzett alakításával, megérdemli a babért. Balázs Ferenc meglepte a közönséget. Nyers modoru megjelenésétől kezdve egészen a bűnbánat őszinte könnyhullatásáig lebilincselte a hallgatók figyelmét. Érces, férfias hangja, bátor megjelenése rutinos biztossága a színpadon, s főleg nagyon is figyelemreméltó, megértésre való, alakítóképessége még sok sikert hoznak neki.

Egy szóval: a siker nagy és őszinte volt. Előadás után még a népszövetségi vezérigazgató Szélyes Dénes mondott rövid beszédet, tanulságokat merítve az iménti előadásból, aztán az egész közönség elénekelt a Hymnus-t, mire Thalia a függöny mögé vonult s átvette bohó s színes, jókedvű uralmat Terpsuhore(W.)

A Brassói Magyar Kaszinó közgyűlése.

Tegnap d. u. 3 órakor tartotta meg a kaszinó 50-ik, jubiláris közgyűlését. Bizonyára a jubiláns alkalom tette, hogy 100-nál több tag jelent meg. A közgyűlést id. Jakó Pál h. igazgató vezette. Wasykiewicz Viktor dr., titkár az év történetét adta elő. A közgyűlés jelentéséért jegyzőkönyvi köszönetet szavazott neki. A pénztáros és könyvtárosok jelentéseik után jegyzőkönyvi elismerés mellett nyertek felmentvényt. Karácsony E. főmérnök a házvételről tett kimerítő jelentést. A kaszinónak 2 tagját, akik már az alakításban résztvettek ötven éves tagságuk alkalmából disztagoknak választotta a közgyűlés. E két érdemes veterán tag: Werzár István és Werzár Lukács. Karácsony Endre házragynak a ház átalakítása és berendezése körül kifejtett nagy munkájáért a közgyűlés köszönetet szavaz.

Igazgatónak Knörr Ferenc dr. ügyész választott meg.

Választmányi tagok lettek: Hantz Mihály dr., Szépréthy Béla, Kecskeméthy Zsigmond dr., Wittich József, Werzár István, Zakariás János dr., Császár Béla, Buday G. Pótagok: Pintér Gábor dr., Baló László, László Dénes és Hollerung Károly.

Eladó új ház

Hátulsó-utca 32. szám alatt fekvő, újabban épült s még adómentességet élvező ház—szabadkézből eladó.

Tudakozódni lehet Bodendorf Károly-féle cukrászüzletben Kapu-utca 44.

Hirek.

Brassó 1911. január 21.

A tanügy köréből. A m. kir. vallás és közoktatásügyi miniszter Hollerung Károly brassói állami felsőkereskedelmi iskolai tanárt továbbá.

— Förderné Solymossy Anna és Krebckné Liber Etelka brassói állami polgári iskolai tanítónőt, a VIII. fizetési osztályba nevezte ki.

Igazságügyi kinevezés. A kir. igazságügyi miniszter Paál János brassói kir. törvényszéki irnokot eddigi alkalmazása helyén irodatiszté nevezte ki.

A Simay banket, melyet Simay Gerő tiszteletére, barátjai jan. 21-én a Transylvánia külön termében rendeztek fényesen igazolta azt, miszerint örömmel fogadták Simaynak kereskedelmi tanácsossá való kinevezését. 130—140 vettek részt az ünnepeltetésen.

Városi közgyűlés. Brassó város képviselőtestülete f. hó 25-én szerdán, esetleg 26-án délután 3. ó. a városház] tanácstermében gyűlést tart.

Adomány. P. K. 10 kor. adományozott a szt. Antal otthonnak Isten fizesse!

Vezetőség.

Kinevezés. A brassói kir. pénzügyigazgató Antal Károly brassói pénzügyigazgatósági kiegészítő szolgát hivataliszolgává nevezte ki.

Összeégett kis leány. Borzadalmas szerencsétlenség történt f. hó 14-én este a helybeli tűzéraktanya kantinjában. Derner Berta 12 éves leány az udvarra akart kimeni s ez okból nagykendőjét vette fel. Felvevés közben a kendő a nagy függőlámpát leütötte. A lámpa eltört s a petroleum meggyulladt. A lámpától a leányka ruhája is tüzet fogott s teste teljesen összeégett. A leggondosabb ápolás dacára a kis leányka tegnap délután elhalt.

Ellopott csizmák. Ölvédi Sándor raktárnok ma ismeretlen tettesek ellen feljelentést tett, mivel csizmáját a Grosz és Gold finger faraktárból ellopták. Kára 18 korona.

A róm. kath. Egyházi Énekkar hétfőn este 8 órakor a róm. kath. el. isk. rajztermében összpórádát (férfi és női kar) tart. A tagok pontos és teljes számban való megjelenését annyival is inkább kéri az elnökség, mert a hangverseny megtartásának napja rohamosan közeledik.

Állarcos Fejdisz Bál. Rohamosan közeledik a róm. kath. nőegylet báljának

napja, érthető tehát az a lázas izgalom, mely Brassó és vidéke intelligens, különösen hölgy közönségét fogva tartja. Uton-útfélen, estélyeken, jourokon, jégpályán, mindenütt közbeszéd tárgya az állarcos fejdisz bál és az előjelek után ítélve, február 1-én a Vigadó fényes bálterme előreláthatólag együtt látja majd Brassó város és vidéke színét-javá vallás és nemzetiség különbség nélkül.

A nőegylet bálbizottsága erősen sorompóba lépett a bál előkészítésének érdekében. Különös gondot fordít arra, hogy a bálon megjelenőknek kellemes szórakozást nyújtson és evégből különféle meglepetésekkel fog kedveskedni.

Az erkély közönségének megnyugtatósára ki kell jelentenünk, hogy a nőegylet elnöksége okulva a múltak tapasztalatain és szem előtt tartva a közönség kényelmét, az erkélyen ezuttal nem fog második sort beállítani.

A meghívók már szétküldettek és habár a névsort összeállító bizottság a meghívók szétküldésében a legnagyobb körültekintéssel járt is el, mégis előfordulhat, hogy egyesek kifelejtődtek a meghívottak sorából. E fölötti esetleges reklamatiók a nőegylet titkárához Werzár Kálmánhoz intézendők, aki azokat rögtön elintézi.

Ujabb felhívás az adózó közönséghez. A városi adóhivatal ezuton is ismételt felhívja mindazokat, akik a III. oszt. kereseti adóra vonatkozó vállomásukat az 1911—12 évi kivetési időszakra már közzétett határidőben be nem adták, hogy ezt a vállomásukat 8 nap alatt annyival inkább adják be, mivel elenkező esetben adójuk a törvényben meghatározott súlyos következmények, terhe alatt—hivatalból fog megállapíttatni.

A Brassói m. kir. posta és távírda altisztek és szolgák Nagybarcsay Barcsay Márk m. kir. posta távírda felügyelő, hivatalfőnök védnöksége alatt 1911 évi február 4-én este 8 órakor a „Központi“ szálloda nagytermében műsoros táncvigalmat rendeznek. Belépőjegyek: Személyjegy 1 kor. 20 fil. Családjegy 3 személyre 3 kor.

T. c.

Alulírott értesitem a nagyrabecsült hölgyközönséget, hogy a helyi piacon,

Kapu-utca 34. szám I. emelet,
mai kor igényeinek teljesen megfelelő.

NŐIDIVATTERMET
nyitottam.

Egyben értesitem a nagyérdmü hölgyközönséget, hogy szakképzettségem folytán abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy a legkényesebb igényeiket is ki tudom elégíteni.

Készítek úgy angol, mint francia modell szerint legjobb kivitelű ruhákat mérsékelt árák mellett.

Legyen szabad megemlítenem, hogy szakismereteimet Budapest egyik elsőrendű női divattermében több éven keresztül alkalmaztatásom folytán gazdagítottam.

Magamat a nagyrabecsült közönség jóindulatába ajánlva, becses pártfogásukat kérve, vagyok

alázatos szolgálója

Kovács Sándor

női szabó

Brassó, Kapu-utca 34 sz.

Teaestély. A Magy. Munk. Rokkant és Nyugdíjgyulete Brassói 109 fiókja f. évi február hó 4-én (szombaton az Iparegylet (Geverbeverein) nagytermében műsorral, világpostával és tánccal egybekötött zárkörű teaestélyt rendez. Belépti-díj személyenként 1 korona. (A belépti jegy egyuttal tea-jegy is.) Kezdeté este 8 órakor. Táncjelvények külön 40 fillérért váltandók. Jegyek előre válthatók Csiby Béla könyvkereskedésében (Kolostor-u. az egyleti tagoknál és a pénztárnál.

Cabaret. A Brassói Magántisztviselők Egyesülete 1911 évi január hó 28-án, szombaton Szerényi József úr v. b. t. t. Copony Traugott úr, országgyűlési képviselő. Leitinger József úr, a Ferencz József-rend lovagja, Mátyás József úr, nagykereskedő, Paul Vilmos úr, kir. tanácsos, Simay Gerő úr, a kereskedelmi és iparkamara alelnöke védnökségei alatt a Vigadó összes termeiben Cabaret estélyt rendez. Kezdeté este fél 9 órakor. Jegyárak: személy-jegy 3 korona, erkélyülés 5 korona. Jegyek előre válthatók

Simay Testvérek, és Hiemesch Vilmos urak üzleteiben, valamint este a pénztárnál.

Az aszpirin. Régióta folyt a harc, a gyógyszerészek és németországi Bayer-cég között az általánosan ismert aszpirin miatt. Az igazi aszpirin az erberfeldi Bayer-cég gyártmánya, mely a szert tabletták alakjában 1898-ban hozta forgalomba és az elnevezésre csaknem az összes európai államokban védőjegyoltalmat kért és kapott. Ámde az aszpirin összetétele nem titok, mert az nem egyéb mint acidum acetylo-salicilicum. A gyógyszerészek tehát az aszpirint kérő vevőknek kiszolgáltatták a poralaku acidum acetylo-salicilicumot s tették ezt olyan következetesen, hogy a közönség nagyrésze már nem tudja hogy az aszpirin néven eredetileg Bayer-féle tablettákat értették. A német cégek a dologból természetesen nem csekély kára támadt s számtalan följelentést tett védőjegybitorlás miatt. Végre is a gyógyszerészek eljárást indítottak a kereskedelmi miniszter előtt a védőjegy törlése iránt, mert szerintük kizárólagos jogot egyesek nem

szerezhetnek oly szavakra, amelyek általánosan használhatóság bizonyos áru megjelölésére. A kereskedelmi miniszter most döntött ebben a kérdésben és pedig a német cég javára és kimondotta, hogy az aszpirin védőszó használatára kizárólag a cég jogosult s az aszpirin helyett acidum acetylo-salicilicum kiszolgáltatása védőjegybitorlás. Ezentul tehát annak, aki kifejezetten aszpirint kér, a Bayer-féle készítményt kell kiszolgáltatni.

Élelmi cikkek

minden nap frissen kapható

Brassó, Cérna utca 1 sz. a.

Mindenféle nemes-gyümölcs, ugorkák, befőttek, turó, tejfel, sajt; mindenféle zöltség, paradicsom, hagyma és i. t. legolcsóbb árak mellett.

Értesítés!

Van szerencsém a n. é. hölgyközönség szíves tudomására, hozni hogy 2 évi távollétem után, mely időközben külföldön és utóbb Kolozsváron szakismereteimet gyarapítva újból visszaértem, és **KÓRHÁZ-UTCA 66 sz. a.**, az új szállodával szemben

női divattermemet

újból megnyitottam.

Szíves pártfogást kérve,

maradtam tisztelettel

Tancer János

női divatszabó.

Tanult varrolányok felvétetnek.

Sáska Sándor

Épület és díszmű bádigos
Brassó, Vasut-utca 28.

elvállal minden e szakmába vágó munkákat u. m. épületmunkákat, konyha berendezéseket stb. Javítások olcsón, gyorsan és pontosan eszközöltenek.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy

Hosszu-u. 8 sz. alatt, október hó 1-én

cukrászdát

nyitottam.

Sok évi — elsőrangú cukrászdában szerzett — tapasztalataim után, abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy tisztelt vevőimnek e szakba vágó legmesszebbmenő igényeit kielégíthessem. — Mindenféle rendelmények e szakmába pontosan szállítok mérsékelt árak mellett.

A n. é. közönség szíves pártfogását kéri tisztelettel:

Richter Frigyes

Brassó, Hosszu-utca 8 sz.

Schreiber Ed.

vegyes élelmicikkek kereskedő

Brassó, Hirscher-u. 18 sz.

ajánl elsőrendű szalámit, sonkát szalonát, legizlésebb felvágottat, tormás virslit és mindenféle sajtot, turót és vaját.

Naponta posta és vasuti szétküldések.

Dadának kerestetik jóra való munkás asszony vagy leány a Szent János-utcai óvodához.

Tarcsi Pál elvállal mindennemű **BUTORCSOMAGOLÁST.**

Tudakozódni lehet Kapu-utca 72 sz. a.

Van szerencsém értesíteni a nagyérdemű közönséget és a tisztelt megrendelőimet, hogy a Szent János-utca 4 szám alatti

Férfi-szabó műhelyemet

f. é. június hó 1-től

Kapu-utca 37. sz. alá az I. emeletre helyeztem, ahol e szakmába vágó munkákat szolidul és jutányos árak mellett, a legújabb divatú szabás szerint a mai kor igényeinek megfelelően és pontosan készítik.

Készítek továbbá papi ruhákat, reverendákat a legcsinosabb kivitelben a helyi Scherg V. és Társai posztógyárában készített hírneves jó minőségű szövetekből, jutányos árak mellett.

A nagyérdemű közönség b. pártfogását kérve, maradok tisztelettel

Szopos Sándor

férfi-divat és papi-szabó.

!! Új női szabó szalon !!

A hölgyközönség figyelmébe !

Van szerencsénk a nagyérdemű hölgyközönségnek tudomására adni, hogy

Brassóban, Kapu-utca 49. szám alatt

angol és francia női divattermet

nyitottunk.

Budapest, Bécs, Berlin, Páris, London stb. Európa nagyobb városaiban szerzett tíz évi folytonos gyakorlati tapasztalatunk folytán azon helyzetben vagyunk, hogy a nagyérdemű hölgyközönségnek a legmagasabb igényeit pontosan és a legszolidabb kiszolgálás mellett képesek vagyunk kielégíteni.

A nagyérdemű hölgyközönség becses pártfogását kérve maradtunk tisztelettel:

IMRE és PINTÉR

női szabók
Brassó, Kapu-utca 49. sz.

T. c.

Tisztelettel b. tudomására hozom, hogy nyomdám

Kapu-utca 72. (Csizmadia-utca 2.) szám alá, az új Korona szállodával szembe, (a magyar kaszinó és magy. polgári-kör épületébe) a brassói népbank alatt lévő helységekbe helyeztem át.

Nyomdámnak modern berendezése, valamint szakmámnak több éven át külföldön való tanulmányozása is, azon kellemes helyzetbe hoztak, hogy a nyomdaipar terén a legkényesebb igényeknek is megfelelhettek. Árjegyzékek készítésében specialista. Kivánatra előleges költséguetés.

Gépeim motorerőre vannak berendezve.

Azon alázatos kéréssel, hogy egy fiatal, kezdő, nyomdatulajdonost b. megrendelésével támogatásban részesíteni kegyeskedjék

vagyon kiváló tisztelettel

Mentschel M.,

könyvnyomdatulajdonos.

a „Brassói Ujlap” kiadója

Kapu-utca 72, — Csizmadia-utca 2.

Telefonszám: 356.